

Budapest nagy napja.

A főváros új önkormányzata ma választ főpolgármestert. Az önkormányzat működésének kétféle szünetelése után tehát forma szerint megszűnik az interregnum, — megszűnik az a lehetetlen állapot, hogy a kormány bizalmiembere ül a város nyakán, teljes hatalommal rendelkezve és uralkodva a milliós városban. Ez már egymagában is bő forrása volt a bajoknak, mert sértette a fővárosnak évtizedek alatt kialakult önrendelkezési jogát, de azért is, mert a főváros népének ügyeit annak megkérdezése és beleegyezése nélkül intézte a kormánybiztos — és valamennyien tudjuk és érezzük, az eredmények igazolják, hogy a kurzusuralom hat éve alatt, amely időbe a kormánybiztos működésének két éve is beleesik: nem jól intézték a főváros ügyeit.

Amit a kurzus — Wolffék bösz tatárjárása — elrontott, amit az ellenforradalmi reakció fővárosi különítménye fölrugott, — abból a kormánybiztos semmit sem tett jóvá. Meg sem kísérelte. Az elüldözött, szerzett jogaikból és életlehetőségeikből kiforgatott alkalmazottak sérelmeit nem tette jóvá, még csak revízió alá sem vette ügyeiket. A közszolgáltatások árnyóját nem csökkentették, inkább tovább fokozták, a fönnen hirdetett árletérés sem történt meg: a kormánybiztos működése alatt egy csipetnyivel sem javult a közellátás, nem csökkent a drágaság, nem vált be a kormánybiztosnak az a jóslatszerű programja, hogy „Budapest népének legalább is olyan áron kell megkapnia az élelmiszereket, mint amilyen áron azokat a bécsiék megvásárolhatják”. A szavazatírtás gépezetét sem tudta megállítani a kormánybiztos, ugyiszintén tehetetlen volt Wolffék megmaradt nyulványának gyűlölködő demagógiájával szemben is.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: Budapest nagy napja

Forrás: Népszava

Bp
(Hely)

1925. 7. 11.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

352.053.1

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

Egyszóval: az „arany közepű” megbékélést és kiegyenlítést hirdető kétesztendő uralma a főváros szenvedő népe számára csak azt jelentette, — hogy maradt minden úgy, ahogyan volt Wolffék aranykorában. Ehhez mindenesetre hozzájárult az is, hogy Wolffék megbízatása lejárt ugyan, de szellemük, a gyűlölködő kurzusszellem ottmaradt a városházán, ott élt tovább a továbbmüködő bizottságokban, érvényesült és tobzódt tovább Wolff kreaturáiban, azokban a tisztviselőknél, akiket a kurzus ültetett be a városházára: kifejezetten és bevallottan a kurzus uralmának erősítésére, Wolffék pártpolitikai érdekeinek védelmére. Ezzel a szellemmel nem tudott vagy nem akart megbirkózni a kormánybiztos hatalom, a kormány szándékos huzavonája és késedelmeskedése tehát mérhetetlen károkat és szenvedéseket okozott a főváros népének. Ha a kormány kellő időben gondoskodik új törvényről vagy az akkor még érvényben levő 1920. évi IX. törvény alapján választatott volna, úgy negmenekülhettünk volna a kormánybiztoságra átkeresztelt Wolff-uralom utolsó két szztendejétől és annak minden káros hatásától.

Mindezt most nem szemrehányásból mondjuk, hiszen a fővárosi kurzusuralom bűneiről és mulasztásairól lesz még szó bőven, alkalmasabb helyen, megfelelőbb formában. De le kellett ezeket rögzítenünk ma, amely napon a főváros új önkormányzata főpolgármestert választ. Le kellett rögzítenünk egyrészt azért, hogy tisztánlátásunkat dokumentáljuk és másrészt, hogy megnyugtassuk a főváros aggódó népét: az, hogy az új főpolgármester személye azonos a volt kormánybiztos személyével és az, hogy a kormánybiztos működése egyenes folytatása

volt a kurzusuralomnak — mégsem jelenti, nem jelentheti a kurzusszellem megmaradását, a kurzusuralom folytatását.

Mi változatlanul azon az állásponton vagyunk — és ennek az álláspontnak az érvényesüléséért tovább folytatjuk a küzdelmet —, hogy a főpolgármesteri állás fölösleges fényezés, de az önkormányzat szempontjából egyben fikció is, mert az önkormányzatban nincsen gyökere. Addig is azonban, amíg a kormánynak elég hatalma van ahhoz, hogy politikai bizalmiférfiát oktrojálni tudja az önkormányzatra: a blokkban egyesült baloldali pártok gondoskodni fognak arról, hogy a főpolgármester hatásköre szigorúan a megszabott keretek között maradjon és hogy az önkormányzat működését ne akadályozza, az önkormányzat akaratának érvényesülését ne keresztezze.

Az új önkormányzat első feladatának azt tekintjük, hogy törvényben biztosított jogait teljes mértékben birtokba vegye és gyakorolja. Szükséges az, hogy az önkormányzat valóban önkormányzat legyen, a szó legnemesebb és legprecízebb értelmezésében. A kerületi választmányok, csakugy, mint az albizottságok és a közgyűlés: egymással harmóniában, a főváros népével szoros kapcsolatban dolgozzanak a főváros népének érdekében és az újjáépítés nagy programjának megvalósításáért.

Ez annyira természetes, hogy szinte fölösleges megjegyezni. És mégsem fölösleges róla beszélni. Mert az önkormányzat jogait, igenis, vissza kell hódítani és azután meg kell védelmezni. Vissza kell hódítani a pártpolitikailag elkapatott vezetőtisztviselőktől és meg kell majd védelmezni — ha annak szüksége mutatkozik — a kormány befolyásától.

Az önkormányzat

ugyanis az adminisztráció autonómia irányításától és ellenőrzésétől. Minden tanácsnok kiskirály lett a maga ügyosztályában, önhatalmuan, ellenőrzés és irányítás nélkül intézkedhetett minden tanácsnok. Háboruskodhattak egymással — és együttesen háborút viseltek a főváros népe ellen. Nem volt közgyűlés, nem volt aki megszámloltassa őket, elmúlt az ellenőrzés és felelősségrevonás lehetősége, ennek következtében elhalványult a felelősségérzet és a kötelességtudás. A kerületi előjárók is kikerültek a kerületi választmányok ellenőrzése alól, ami végül azt eredményezte, hogy az adminisztráció, a megszámlálhatatlan milliárdokba kerülő adminisztráció elvesztette a kapcsolatát a néppel — a főváros népének ellenségévé vált!

Vissza tehát minden jogot az önkormányzatnak — és ki a pártpolitikával és a pártpolitika exponenseivel az adminisztrációból! A főváros hivatalaiban ezután a főváros népének ügyeit kell intézni, pártatlanul, szeretettel, hozzáértéssel, az adminisztráció és a tanács ezután nem lehet más, mint az önkormányzat akaratának a végrehajtója...

Budapestnek ma nem azért van nagy napja, mert választási fikcióval — politikai megbizottat választ a kormánynak, hanem azért, mert a főváros népének akaratából és parancsából ma kerül ravatalra a gyűlölködő kurzusdemagógia és ma kell megkezdődnie a termékeny munkálkodásnak.

A főpolgármester választása ezek mellett a nagy perspektívák mellett — epizóddá törpül...